

Neljapäev, 17. jaanuar 2008

Musta mere regionaalpoliitiline lähenemisviis

P6_TA(2008)0017

Euroopa Parlamendi 17. jaanuari 2008. aasta resolutsioon Musta mere regionaalpoliitilise lähenemisviisi kohta (2007/2101(INI))

(2009/C 41 E/07)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni teatist pealkirjaga „Musta mere sünergia – uus piirkondlik koostööalgatus” (KOM(2007)0160);
- võttes arvesse komisjoni teatist pealkirjaga „Piirkondlik koostöö Musta mere piirkonnas: hetkeseis, välja-vaated selle edasist arengut ergutavateks ELi meetmeteks” (KOM(1997)0597);
- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa naabruspoliitika arendamise kohta (KOM(2006)0726);
- võttes arvesse Armeenia, Aserbaidžani, Gruusia, Moldova Vabariigi ja Ukraina kohta vastu võetud Euroopa naabruspoliitika tegevuskavasid ning nimetatud riikidega alla kirjutatud partnerlus- ja koostöö-olepinguid, mille tähtaeg möödub 2008. või 2009. aastal;
- võttes arvesse partnerlus- ja koostöölepingut, millega sõlmitakse partnerlus ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Venemaa Föderatsiooni vahel ja mis jõustus 1. detsembril 1997. aastal ning mille tähtaeg möödus 2007. aastal;
- võttes arvesse nõukogu 23. jaanuari 2006. aasta otsust 2006/35/EÜ Türgi ühinemispartnerluse põhimõtete, prioriteetide ja tingimuste kohta ⁽¹⁾ („ühinemispartnerlus”);
- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Moldova Vabariigi, Venemaa Föderatsiooni, Türgi, Ukraina ja Lõuna-Kaukaasia kohta;
- võttes arvesse oma 15. novembri 2007. aasta resolutsiooni Euroopa naabruspoliitika arendamise kohta ⁽²⁾;
- võttes arvesse oma 13. detsembri 2007. aasta resolutsiooni Musta mere Kerts'i väinas toimunud laevaõnnetuste ja neile järgnenud naftareostuse kohta ⁽³⁾;
- võttes arvesse oma 17. jaanuari 2008. aasta resolutsiooni ELi tulemuslikuma Lõuna-Kaukaasia poliitika kohta: lubadustest tegudeni ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse oma 26. septembri 2007. aasta resolutsiooni „Euroopa ühise energiaalase välispoliitika suunas” ⁽⁵⁾;
- võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
- võttes arvesse väliskomisjoni raportit ja rahvusvahelise kaubanduse komisjoni, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni, transpordi- ja turismikomisjoni ning regionaalarengukomisjoni arvamusi (A6-0510/2007),

⁽¹⁾ ELT L 22, 26.1.2006, lk 34.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0538.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0625.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0016.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0413.

Neljapäev, 17. jaanuar 2008

- A. arvestades, et Musta mere piirkond asub Euroopa, Kesk-Aasia ja Lähis-Ida ristteel, mida iseloomustavad tihedad ajaloolised ja kultuurilised sidemed ning suur potentsiaal, kuid ka tohutud erinevused; arvestades, et piirkond hõlmab ELi liikmesriike Bulgaariat, Kreekat ja Rumeeniat, kandidaatriik Türgit ja Euroopa naabuspoliitika partnerriike Armeeniat, Aserbaidžaanit, Gruusiat, Moldova Vabariiki ja Ukrainat, aga ka Venemaa Föderatsiooni, kellega ELil on strateegiline partnerlus, mis põhineb neljal ühisruumil;
- B. arvestades, et Bulgaaria ja Rumeenia ELiga ühinemisega on Must meri saanud teatud ulatuses ELi sise-mereks ning on seepärast omandanud ELi jaoks strateegilise tähtsuse uue mõõtme, mis toob kaasa ühiste väljakutsete ja eesmärkide mitmekordistumise, aga ka uued võimalused tugevdatud koostööks ELi ja piirkonna riikide vahel, et luua tõeline turvalisuse, stabiilsuse, demokraatia ja heaolu ruum;
- C. arvestades, et koostöövõimalused sünergiate arendamisel ja haldamisel Musta mere piirkonnas tuleb kindlaks määrata suure arvu piirkonnaga seotud olemasolevate poliitikavaldkondade, formaatide ja lähenemisviiside tausta suhtes;
- D. arvestades, et komisjon pakkus algse strateegia Musta mere piirkonna suhtes välja oma eelnimetatud 1997. aasta teatises piirkondliku koostöö kohta Musta mere piirkonnas;
- E. arvestades, et ELi Lõuna-Kaukaasia poliitika eriaspekte käsitletakse eelnimetatud 17. jaanuari 2008. aasta selleteemalises resolutsioonis,
1. tervitab komisjoni teatist „Musta mere sünergia – uus piirkondlik koostööalgatus” ja eesmärki tõhustada koostööd Musta mere piirkonnaga ja selle piires, täiendades olemasolevaid kahepoolseid poliitikavaldkondi uue piirkondliku lähenemisviisiga; märgib eelkõige, et energia varustuskindluse küsimused ja ühine-misläbirääkimised Türgiga ning samuti partnerlus- ja koostöölepingute tähtaja lähenev möödumine ja läbi-rääkimised nende tuleviku üle seavad piirkondliku koostöö Musta mere piirkonnas ELi välispoliitilise tegevuskava üheks peamiseks prioriteediks; on arvamisel, et Musta mere edasisele arengule tuleks pikemas perspektiivis suuresti kasuks sõltumatu Musta mere strateegia;
  2. rõhutab, et Musta mere piirkond vajab sidusamat, jätkusuutlikumat ja strateegilisemat reageerimist, mis toob lisaks Põhjamõõtme poliitikale ja Euroopa-Vahemere partnerlusele kaasa ka Musta mere poliitika loomise;
  3. on seisukohal, et ühtse, mõjusa ja tulemustele suunatud regionaalpoliitilise lähenemisviisi vastuvõtmiseks peavad teatisele järgnema ELi poolt edasised järjepidevad sammu, et ergutada sellele piirkonnale kohandatud tõelist piirkondlikku mõõdet; väljendab samuti muret seoses tõsiasjaga, et alates 1997. aastast järgitud Musta mere piirkondliku strateegia tulemusi ei ole korralikult hinnatud; kutsub komisjoni üles valmistama ette varasema ja praeguse tegevuse põhjalikku hinnangut ja esitama tulemused Euroopa Parlamendile;
  4. tervitab komisjoni algatust viia läbi esialgne Musta mere sünergia hindamine 2008. aastal ja kutsub komisjoni üles esitama konkreetseid ettepanekud piirkondliku koostöö ja tõelise partnerluse edendamiseks Musta mere piirkonnas, mis põhinevad tema hindamise tulemustel ning milles võetakse arvesse käesolevas ja teistes asjaomastes Euroopa Parlamendi vastuvõetud resolutsioonides sisalduvaid soovitusi; julgustab komisjoni kasutama oma Musta mere strateegia mis tahes tulevase läbivaatamise või pikendamise kavandamisel Põhjamõõtme raames omandatud kogemusi;
  5. rõhutab, et Musta mere regionaalpoliitilist lähenemisviisi ei tohi kasutada ei ELi liikmesusele alternatiivi pakkumiseks ega ELi piiride määratlemiseks; on siiski seisukohal, et käesolevas dokumendis kindlaksmääratud eesmärgid peaksid kujutama endast ELi laiapõhjalisema, naaberriikidele ja Musta mere piirkondlikus strateegias osalevatele riikidele suunatud välispoliitika lahutamatu ja sidusat osa;

Neljapäev, 17. jaanuar 2008

6. usub, et piirkondlikusse koostöösse Musta mere piirkonnas peaksid olema kaasatud võrdsete partneritena EL, Euroopa naabruspoliitika riigid, kandidaatriik Türgi ja Venemaa; usub, et üksnes jagatud vastutuse tunde järkjärgulise loomisega Musta mere piirkonna riikide seas piirkonna ühiste väljakutsete osas, kaasa arvatud julgeolekuküsimused, on võimalik täita piirkonnas Euroopa osaluse täielikku potentsiaali; kutsub nõukogu ja komisjoni üles kaasama poliitilisse lähenemisviisi aktiivselt kõik Musta mere piirkonna riigid;

7. on seisukohal, et uuele piirkondlikule lähenemisviisile tuleks seada sihid mõnedes prioriteetsetes valdkondades, mille kohta komisjon peaks esitama üksikasjaliku tegevuskava, kus nähakse ette konkreetsed eesmärgid, võrdluskriteeriumid ja järelmeetmed ning mis on aluseks ELi osaluse tõhustamisele piirkonnas ning piirkondadevahelisele koostööle; rõhutab, et EL peab keskenduma prioriteetsete eesmärkide piiratud kogumile ning vältima jõupingutuste hajutamist ja dubleerimist;

Esmatähtsad koostöövaldkonnad*Julgeolekualased väljakutsed*

8. rõhutab, et Musta mere piirkonnas püsivad lahendamata konfliktid kujutavad endast peamist väljakutset piirkonna stabiilsusele ja säästvale arengule ning olulist takistust piirkondliku koostöö edendamise protsessis; nõuab seetõttu ELi aktiivsemat ja laiaulatuslikumat osalemist käimasolevates püüdlustes konfliktide lahendamiseks, vastavalt rahvusvahelisele õigusele ja territoriaalse terviklikkuse põhimõtetele, ning ELi poolset intensiivsemat osalust konfliktide juhtimise ja rahuvalveoperatsioonidel; on seisukohal, et ELil on esmane roll, et aidata kaasa mõistmise kultuurile, dialoogile ja usalduse suurendamisele piirkonnas;

9. võtab teadmiseks Venemaa olulise sõjalise kohaloleku piirkonnas Musta mere laevastiku näol, mis asub Krimmi sadamalinnas Sevastopolis; juhib tähelepanu sellele, et Venemaa ja Ukraina vaheline 1997. aasta kokkulepe Musta mere laevastiku kohalviibimise kohta lõpeb 2017. aastal; märgib, et see kui ikka veel lahendamata küsimus on juba tekitanud mõningast hõõrumist Venemaa ja Ukraina valitsuse vahel; julgustab ELi tegelema selle strateegiliselt olulise küsimusega ning tegema Venemaa ja Ukraina valitsusega tihedamat koostööd;

10. rõhutab, et Musta mere sünergia raamistikus peab EL määratlema vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala piires stabiilse prioriteetide kogumi, mille eesmärk on ühtlustamise ja vastavuse sisseseadmine kogu poliitikavaldkonnas;

11. võttes arvesse Schengeni ruumi laienemisest 21. detsembril 2007 põhjustatud kõrgeid viisatasusid mõnele naaberriigile, palub tungivalt nõukogul ja komisjonil viisatasud läbi vaadata ja alandada need ELi naabruspoliitikas või strateegilises partnerluses osalevate riikide tavakodanikele vastuvõetava tasemeni;

12. tuletab meelde vajadust tegeleda väljakutsetega, mille esitavad rahvusvaheline kuritegevus, kaubitsemine ja ebaseaduslik ränne, austades täielikult mittetagasisaatmise põhimõtet; rõhutab, et meetmed selles valdkonnas peavad olema ühendatud sobivate meetmetega liikuvuse suurendamiseks, et ergutada inimestevahelisi kontakte ja selle kaudu levitada Euroopa demokraatia väärtusi, õigusriigi põhimõtteid ja inimõigusi; nõuab tungivalt, et nõukogu ja komisjon sõlmiksid seepärast viisalihtsustus- ja tagasivõtulepingud nende Musta mere piirkonna riikidega, kellel neid ei ole, ja edendaksid liikuvust kõikide muude võimalike vahendite abil, sealhulgas liikuvusalaste partnerluslepingute sõlmimise abil Euroopa naabruspoliitika riikidega; rõhutab eriti vajadust viisatingimuste tulemusliku lihtsustamise järele kohaliku piiriülese liikluse ja konkreetsete elanikkonnarühmade puhul, nagu üliõpilased, ettevõtjad ja kodanikuühiskonna osalejad;

13. rõhutab piiriülese ja piirihalduskoostöö edasiarendamise tähtsust, et saavutada julgeolekut ja liikuvust puudutavad eesmärgid; on seisukohal, et ELi piirihaldamise abimissioon Moldovasse ja Ukrainasse (EUBAM) annab olulise kogemuse julgeolekuprobleemide lahendamisel mitmepoolse koostöö kaudu, ning usub, et seda tuleks veelgi tugevdada ja kohaldada kui piiriülese koostöö näidist;

Neljapäev, 17. jaanuar 2008

14. rõhutab vajadust konkreetse julgeolekuolukorra ja väljakutsete süvaanalüüsi järele Musta mere piirkonna erinevates riikides; toetab ettepanekut anda Europolile mandaat ja vahendid piirkonnaga seotud analüütiliste tööde koostamiseks, eelkõige rände valdkonnas;

Poliitilise stabiilsuse ja tulemusliku demokraatia edendamine

15. on seisukohal, et uus Musta mere poliitiline lähenemisviis ei saa piirduda majandusliku koostööga, vaid selle eesmärk peaks olema sellise ala loomine, mida iseloomustavad jätkusuutlik demokraatia, hea valitsemistava ja õigusriigi põhimõtted, ning rõhutab eelkõige poliitilise ja kohtureformi ning lubaduste tulemusliku elluviimise tähtsust; rõhutab, et inimõiguste, demokraatia ja põhivabaduste austamise levitamine on üks ELi välispoliitika peamistest sammastest, ning rõhutab vajadust süvalaiendada vastavalt nimetatud väärtusi nii kahepoolsetes suhetes kui ka piirkondlikus lähenemisviisis olenemata sellest, milline on partnerriikide valitsemiste poolt üles näidatav valmisolek; kutsub Euroopa Liitu üles tegelema piirkondliku koostöö küsimustega kõnealustes valdkondades inimõigustealaste dialoogide ja Musta mere piirkonna riikidega konsulteerimiste ning mitmepoolsete foorumite raames; julgustab komisjoni kasutama täielikult demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendit ja Musta mere sünergiaid, et edendada piirkondlikku koostööd kodanikuühiskondades;

16. tervitab algatust luua Musta mere europiirkond, mille eesmärk on piirkondliku koostöö edendamine piirkondlike ja kohalike osalejate vahelise koostöö kaudu; rõhutab, kui tähtsad on alt-üles suunatud projektid ja piiriülene koostöö kohalikul tasandil tõelise demokraatiaruumi ning tõhusa juhtimise ülesehitusprotsessis Musta mere piirkonnas;

17. rõhutab Musta mere piirkonna riikide hulgas ning nende naabritega heanaaberlike suhete loomise ja arendamise otsustavat tähtsust, mis põhineb vastastikusel austusel, territoriaalsel terviklikkusel, üksteise siseasjadesse mittesekkkumisel ning keelul kasutada jõudu või sellega ähvardada, kui piirkondliku koostöö edendamise aluspõhimõtteid; rõhutab kodanikuühiskonnaga peetava tiheda dialoogi ja kultuuridevahelise dialoogi olulisust selles valdkonnas ja kutsub komisjoni üles seda täiendavalt edendada, eelkõige kultuuridevahelise dialoogi Euroopa aasta 2008 kontekstis, eesmärgiga luua vastastikuse sallivuse, mitmekesisuse austamise ning piirkondliku dialoogi ja koostöö kultuur;

Koostöö energeetika, transpordi ja keskkonna valdkonnas

18. märgib Musta mere piirkonna strateegilist tähtsust tootmis- ja ülekandevalana ELi energiavarustuse mitmekesistamise ja kindluse jaoks; kutsub nõukogu ja komisjoni üles kaaluma viivitamatult strateegilise tähtsusega infrastruktuuriprojektide praktilist toetamist; kinnitab oma toetust uue infrastruktuuri ja toimivate transpordikoridoride loomisele, millega mitmekesistatakse nii tarnijaid kui ka teid – nagu Kaspia mere ja Musta mere energiakoridor ning Nabucco, Constanța-Trieste ja AMBO torujuhtmed, samuti teised kavandatavad Musta mere ülesed gaasi- ja naftatransiidi projektid ning Musta mere ja Kaspia mere piirkondi ühendavad projektid INOGATE (Euroopa riikidevaheline nafta ja gaasi transport) ja TRACECA (Euroopa-Kaukaasia-Aasia transpordikoridor); nõuab sotsiaalse ja keskkonnamõju hindamisi, et analüüsida taoliste uute transiidinfrastruktuuride ehitamise mõju;

19. usub, et Musta mere sünergia peaks moodustama piisava raamistiku turureformide edendamiseks piirkonnas, eesmärgiga luua konkurentsivõimelised, prognoositavad ja läbipaistvad energiaturud;

20. on seisukohal, et piirkondlikul ühtekuuluvusel oleks palju kasu algatustest füüsilise ühenduse parandamiseks kõikide Musta mere ranniku riikidega; usub, et koostöö transpordi ja keskkonna valdkonnas ei peaks piirduma energiaküsimustega, vaid peaks pakkuma igakülgset lähenemist, mis võtab arvesse piirkonna vajatust; võtab teadmiseks Musta merd ümbritseva kiirtee rajamise kava; rõhutab Musta mere ja Doonau kui strateegiliste veeteede tähtsust piirkonnas;

Neljapäev, 17. jaanuar 2008

21. rõhutab Doonau kui ühe peamise ELi ja Musta mere piirkonda ühendava transporditele ja majanduse tuiksoone tähtsust; on seepärast seisukohal, et Doonau säästev areng ja majanduslik potentsiaal, mis ühendab Musta merd ümbritsevaid riike, peaksid olema ELi prioriteetide hulgas kõnealuses piirkonnas; palub komisjonil esitada uuring, milles uuritakse võimalikke konkreetseid algatusi selles osas, kaasa arvatud keskkonnaprobleemid; nõuab kindlalt, et kui ELi juurdepääs Mustale merele täielikult ära kasutatakse, on tähtis arendada ühendveo tagamiseks välja sadama infrastruktuurid ELi Musta mere sadamates (Bourgas, Constanța, Mangalia ja Varna) ja ka need, mis paiknevad Doonau suudmes;
22. on sügavalt mures Musta mere piirkonna – eelkõige Musta mere ning Doonau ja selle suudmeala – keskkonnavalase olukorra pärast, mida mõjutavad kontrollimatu saastamine ja mida on süvendanud arvukad ökoloogilised õnnetused; rõhutab vajadust mitmepoolsete keskkonnakokkulepete rakendamise parandamise järele piirkonnas ning keskkonnamõju hindamise lisamist kõikidesse piirkondlikesse projektidesse, ja nõuab suuremat koostööd ELi ja Musta mere piirkonna riikide vahel, et lahendada tervet rida keskkonnavalaseid probleeme piirkonnas;
23. tunneb eelkõige muret kontrollimatu naftareostuse ja selle mõju pärast elusloodusele; rõhutab vajadust koostöö järele, mis on suurem toetusest, mida komisjon annab oma seire- ja teabekeskuse kaudu, eelkõige naftareostuse ennetamise valdkonnas, ja kus erilist tähelepanu pööratakse meretranspordi ohutuse tugevdamisele tankerite puhul;
24. juhib tähelepanu Doonau suudmealale, kus on ainulaadsed taime- ja loomaliikide elupaigad; rõhutab tungivat vajadust infrastruktuuride, nagu Rumeenia ja Ukraina vaheline Bõstraja kanal, keskkonnamõju hindamise järele;
25. kutsub komisjoni üles kohaldama DABLASE töörihma lähenemisviisi (Doonau ja Musta mere jaoks), et lahendada keskkonnaprobleeme, kusjuures ei keskenduta mitte ainult Doonaule, vaid ka Dnestri ja Dnepri vesikonnale;

Kaubandus ja majanduskoostöö

26. juhib tähelepanu ebavõrdsele, kuigi tugevale majanduskasvule kogu piirkonnas, kuid juhib tähelepanu tõsiasjale, et see kasv on püsivam nafta ja gaasi eksportivates riikides; juhib tähelepanu erasektori nõrkusele paljudes Musta merega piirnevates riikides; rõhutab Musta mere piirkonnas majanduslike võimaluste ja jõukuse ruumi ülesehitamise tähtsust piirkonna elanikkonna ja kaubanduspartnerite jaoks; rõhutab vajadust parandada investeerimiskliimat nii kohalike kui ka rahvusvaheliste ettevõtjate jaoks, eelkõige tugevdades korrupsiooni- ja pettusevastast võitlust, ning edendada turumajandusreformi, mille eesmärk on suurendada konkurentsivõimet ja majanduslikku atraktiivsust, luues mitmekesiseid majandusi ja tagades jätkusuutliku kasvu ning sotsiaalse õigluse ja ühtekuuluvuse; toetab ühtlustamist ja täiendavaid liberaliseerimismeetmeid ning toetab vabakaubanduspiirkonna loomist vastavalt WTO põhimõtetele; usub, et ELil kui Musta mere piirkonna riikide suuremal majanduspartneril on juhtiv roll eespool mainitud eesmärkide edendamisel ja piirkonna julgustamisel, et võtta vajalikud meetmed;
27. võtab arvesse ranniku- ja mereturismi kui Musta mere piirkonna arengu peamise allika olulisuse kaubanduse ja majanduskasvu puhul; rõhutab vajadust turismiinfrastruktuuri edasise arendamise ja turismitoodete mitmekesistamise toetamise järele, kaitses nii tavapäraseid elatusvahendeid, kasutades paremini ära loodusressursse (nt geotermilised varad, mis pakuvad olulisi äri võimalusi) ja parandades elukvaliteeti piirkonnas; rõhutab, et viisarežiimide lihtsustamine ümbruskonnas toetab liikuvust ning edendab kaubandus- ja majandustegevust; usub, et Musta mere sünergia peaks moodustama piisava raamistiku turismi arengu edendamisele Musta mere piirkonnas;
28. märgib piirkondadevahelisi algatusi nagu Bakuu-Tbilisi-Karsi raudtee projekt; usub et see algatus, avab tee kõnealuse maailmajao paremaks majanduslikuks ning poliitiliseks integreerimiseks Euroopa ja rahvusvahelisse majandusse ning et see aitab kaasa majanduse ja kaubanduse arengule piirkonnas; rõhutab sellegipoolest, et projektis ei käsitleta olemasolevat ja täielikult töötavat raudteeliini Armeenias; palub tungivalt, et Lõuna-Kaukaasia vabariigid ja Türgi jätkaksid efektiivset majandusliku integratsiooni piirkondlikku poliitikat ning hoiduksid mis tahes lühinägelikest ja poliitiliste motiividega piirkondlikest energia- ja transpordiprojektidest, mis rikuvad Euroopa naabuspoliitika kindla arengu põhimõtteid;

Neljapäev, 17. jaanuar 2008

Haridus, koolitus ja uurimistegevus

29. rõhutab, et oluline on edendada kultuuridevahelist dialoogi ja kutsub komisjoni üles seda veelgi edendama;

30. rõhutab vajadust inimestevaheliste kontaktide hõlbustamise järele, soodustades koostööd hariduse, koolituse ja teadusuuringute valdkonnas olemasolevate ja kättesaadavate ELi programmide kaudu (Tempus, Erasmus Mundus, seitsmes teadusuuringute raamprogramm); kutsub ELi ja Musta mere piirkonna riike üles tugevdama nendes valdkondades oma koostööd;

31. rõhutab, kui oluline on meelitada teadlasi Musta mere piirkonna riikidest Euroopa Liitu, lihtsustades selleks tööloa andmise korda, sealhulgas sinise kaardi süsteemi abil;

Institutsioonilised ja finantsaspektid

32. pooldab piirkonnas asuvate ELi liikmesriikide juhtivat rolli tõhustatud koostöö edendamisel piirkonnaga ja selle piires; on seisukohal, et Rumeenia, Bulgaaria ja Kreeka kui Musta mere piirkonnas asuvad ELi liikmesriigid saavad võtta ja peaksid võtma selles küsimuses juhtrolli; rõhutab nimetatud liikmesriikide erilist rolli kogemuste ja oskusteabe vahetamisel programmide Twinning, TAIEX ja Sigma kaudu; usub, et täielikult tuleks kasutada ELi kogemusi piirkondliku koostöö edendamisel teistel külgnevatel välisaladel, eriti Põhjamõõtmepiiris, et vahetada tavasid ja saadud kogemusi;

33. rõhutab, et koostöö edendamiseks Musta mere piirkonnas on tähtsad Venemaa ja Türgi seisukohad; peab Musta mere piirkondliku koostöö õnnestumise seisukohast oluliseks kaasata sellesse konstruktiivselt kõigi teiste asjaomaste riikide kõrval ka eelnimetatud riigid;

34. tuletab meelde, et Musta mere piirkonnas on juba kasutusel mitmeid piirkondliku koostöö mehhanisme; rõhutab seetõttu ELi ja Musta mere piirkonna riikide vajadust kooskõlastada tegevusi ja vältida jõupingutuste dubleerimist; on seisukohal, et erinevate piirkondlike organisatsioonide ja algatuste tugevdamine, nagu näiteks Musta mere majanduskoostöö organisatsioon (BSEC), Musta mere partnerlus- ja dialoogifoorum, Demokraatia ja Majandusarengu Organisatsioon (GUAM) ning teised valdkondlikud organisatsioonid – vastavalt nende eriteadmistele, ja nendega tehtava koostöö tugevdamine võimalusel uue struktuuri raames võiks pakkuda sünergiate loomiseks sobiva raamistik; usub, et samuti tuleks veelgi arendada Musta mere piirkonna riikidega ja piirkonnasiseselt peetava dialoogi ning tehtava koostöö poliitilist mõõdet;

35. tervitab asjaolu, et komisjon sai hiljuti BSECi vaatleja staatuse, ja võtab teadmiseks olemasolevad suhted Euroopa Parlamendi ja BSEC parlamentaarse assamblee vahel; peab oluliseks soodustada veelgi Euroopa Parlamendi ja Musta mere piirkonna riikide parlamentide vahelise koostöö parlamentaarset mõõdet;

36. rõhutab vajadust koostöö arendamise järele Musta mere piirkonnas ka valitsusvälisel tasandil; kutsub sellega seoses komisjoni üles toetama Musta mere jaoks valitsusväliste organisatsioonide platvormi rajamist eesmärgiga luua piirkonna kodanikuühenduste vaheliste vahetuste raamistik, tõsta teadlikkust ühistest probleemidest ja aidata kaasa piirkonnaga seotud ELi poliitika rakendamisele ja järelevalvele;

37. nõuab ühenduse rahastamisvahendite ratsionaalset kasutamist Euroopa naabruspoliitika ja partnerluse rahastamisvahendi, struktuurifondide ja kõnealusele piirkonnale mõeldud ühinemiseelsete rahaliste vahendite parema koordineerimise kaudu; kutsub komisjoni sätestama enne ressursside jaotamist koostöös abisaajate maadega üldise aruandlussüsteemi, et jälgida ja hinnata, kuidas kõnealuseid ressursse kasutatakse jätkusuutlikult, tõhusalt ja kooskõlas üldiste ELi poliitikaeesmärkidega;

Neljapäev, 17. jaanuar 2008

38. kiidab heaks Euroopa naabruspoliitika ja partnerluse rahastamisvahendi selliste rahaliste vahendite kahekordistamise, mis on mõeldud piiriüleste projektide rahastamiseks; nõuab struktuurifonde reguleerivate põhimõtete, eriti partnerluse, jätkusuutlikkuse, tõhususe, mittediskrimineerimise ja detsentraliseerimise põhimõtte kohaldamist ka nende rahaliste vahendite puhul; palub komisjonil teavitada Euroopa Parlamenti kõnealuste fondide rakendamisest ning tehtud edusammudest, esitades iga kahe aasta tagant lühiaruande;

39. kutsub komisjoni tegema detsentraliseeritud rahastamisvahendi väikeprojektide fondide vahendid kättesaadavaks piiriülese koostöö inimestevahelise suhtluse projektidele, samuti tegema konkreetseid jõupingutusi kõnealuse rahastamisvahendi kasutamise julgustamiseks;

40. rõhutab vajadust ühenduse rahastamisvahendite tõhusa haldamise tagamiseks tugevdada Musta mere piirkonna kohalike ja piirkondlike sidusrühmade suutlikkuse ülesehitamist seoses planeerimise, projektide ettevalmistamise ja läbiviimisega;

*
*   *

41. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Musta mere piirkonna riikide valitsustele ja parlamentidele.

Kenya

P6_TA(2008)0018

Euroopa Parlamendi 17. jaanuari 2008. aasta resolutsioon Kenya kohta

(2009/C 41 E/08)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Kenyasse lähetatud Euroopa Liidu valimiste vaatlemise missiooni (EU EOM) 1. jaanuari 2008. aasta esialgset avaldust;
- võttes arvesse eesistujariigi poolt 11 jaanuaril 2008. aastal Euroopa Liidu nimel tehtud avaldust Aafrika Liidu vahendamiskatsete kohta Kenyas;
- võttes arvesse 1981. aasta inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika hartat ning 2007. aasta Aafrika hartat demokraatia, valimiste ja valitsemise kohta;
- võttes arvesse 2002. aasta Aafrika Liidu deklaratsiooni demokraatlike valimiste korraldamise põhimõtete kohta;
- võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) poolt 27. oktoobril 2005. aastal kinnitatud deklaratsiooni rahvusvahelise valimiste vaatlemise põhimõtete kohta ja rahvusvaheliste valimisvaatlejate tegevusjuhendit;
- võttes arvesse 23. juunil 2000. aastal Cotonous ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani riikide rühma liikmete ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel allkirjastatud koostöölepingut (Cotonou leping), mida muudeti Luxembourgis 25. juunil 2005. aastal, eriti selle artikleid 8 ja 9;
- võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 4,